

Verslag Erfgoedcel – 26/10/2022

Aanwezig: Jona Broothaerts, Paul Gobin, Harald Nilens, Rik Platteau, Moad El Boudaati, Sarah Demoen, Lieven Der Kinderen en Yasmine Rabâa.

Verontschuldigd: Geert Conaerts, Philippe Cornut, Jeroen Matthys

Agenda

- Kennismaking Yasmine Rabâa/ Lieven Der Kinderen
- Evaluatie Open Monumentendag, Erfgoeddag en Randatlas 2022
- Vooruitblik: Erfgoeddag 2023
- Funerair erfgoed: advies
- Ter info
  - Aanvraag nieuwe IOED ‘Erfgoed Brabantse Kouters’
  - Renovatie St-Donatuskapel
- Svz inventariseren
  - RNV
  - Vraag tot inventarisatie: OLV Vrouw van Goede Hoop
- Varia
  - Inventaris schilderijen
  - Uitnodiging Erfgoedcafés Cultuur Noordrand

Kennismaking

- Yasmine is momenteel deskundige toerisme en zal Sarah vervangen als deskundige erfgoed tot eind april 2023. Ze zal dan 4/5e werken.
- Lieven is teamverantwoordelijke aanbod op de dienst Vrije Tijd, waaronder erfgoed en toerisme vallen.

Evaluatie

Erfgoeddag

- 100 jaar Stedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans
- Zondag 24 april 2022
- Bezoekers: 50
- Evaluatie vanuit academie: alles wordt goed onthaald, zeker de affiches. Er zitten vaak leerlingen te kijken naar de borden. Het inktboek over stalstudio wordt druk gelezen.
- Geen opmerkingen vanuit Erfgoedcel.

Randatlas

- 22 – 26 juni 2022: kamperen in Koningslo
- Doel: verhalen verzamelen, nadenken over het erfgoed van morgen
- Activatie van de Chiro, school, lokale bewoners, wzc, theater
- Taalproblematiek + strijd om open ruimte kwamen als thema’s duidelijk naar voren

Maar:

- Communicatie moest beter: ze hebben te veel mensen niet bereikt.
- Verborgene locatie (achter kerk Sint-Aloysius van Gonzaga)
- Timing in juni was te dicht bij vakantie

- Conclusie: het was een leerproces. Koningslo is een moeilijke wijk om publiek te bereiken. Veel potentieel, maar erg complex: ze hebben enkel aan de oppervlakte geschraapt. Methodiek is nu aangepast; mss komen ze nog terug als het braderij is.

Open Monumentendag

- Verleden, heden en toekomst van Asiat-park
- Zondag 11 september 2022
- Bezoekers: +/- 1300
- Gegidste rondleidingen: 204 deelnemers
- Communicatie rond de gidsbeurten moet beter.
- Uitnodigingen voor OMD versturen naar: erfgoedcel, alle gidsen én cultuurraad. Ontbijt werd afgeschaft.
- Opmerking vanuit de erfgoedcel: op Asiat staat geen erfgoed, de loodsen zijn geen erfgoed.
  - o Herita heeft event wel opgenomen in de highlights voor Provincie Vlaams-Brabant.
- Voor 2023 is het thema Living Heritage oftewel Levend erfgoed

Vooruitblik: Erfgoeddag 2023

- Thema: Beestig
- 23 april 2023
- Voorstel HKK: voordracht met beelden van Vilvoords erfgoed en dieren (niet enkel paarden).
- Suggesties/brainstorm
  - o Brabants trekpaard, ijskelder vleermuizen; militaire duivenhokken (waar brandweer nu zit); de dieren van de Jaarmarkt; hondenkarren (er werd hondenvlees gegeten).

Funerair erfgoed: advies

- Ontstaan inventaris 2022:
  - o gebaseerd op lijst uit 2004 van Marcel Celis (Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen)
  - o gebaseerd op lijst uit 2013 opgesteld door Jona: nieuwe versie 'klein onroerend erfgoed'
    - uit deze lijst van 2013 werden al een aantal items als waardevol erkend
  - o toevoeging van de HKK in 2022
- er is geen aanvraag voor erkenning als waardevol meer behandeld voor de grafzerken op de stedelijke begraafplaats door Monumentenwacht
- lijst werd ingediend bij Monumentenwacht; indien de grafzerken en monumenten erkend worden kan er subsidie aangevraagd worden.
- **Advies van de erfgoedcel over inventaris 2022**
  - o De erfgoedcel geeft een positief advies over de inventaris van waardevolle monumenten en grafzerken. Er wordt wel de belangrijke nuance gemaakt dat er ook moet nagedacht worden over het landschap van de begraafplaats. Om dit te behouden moeten ook de zgn 'begeleidende graven' (niet waardevolle graven die wel bijdragen aan het beeld van de begraafplaats) behouden blijven. Deze 'begeleidende graven' dienen niet gerestaureerd te worden.
    - Begraafplaats an sich erkennen door Monumentenwacht
  - o Kan dit verankerd worden in de landschapsvisie via dienst ODM? Graag ook advies van de erfgoedcel vragen bij toekomstige ontwerpen van deze landschapsstudie.
  - o Mogelijkheid bekijken om van de begraafplaats een publieke groene ruimte te maken.

Ter info

Aanvraag nieuwe IOED 'Erfgoed Brabantse Kouters'

Sinds 2019 is Vilvoorde betrokken bij de intergemeentelijke samenwerking rond onroerend erfgoed in de Brabantse Kouters. Maar een erkenning als IOED (en bijhorende Vlaamse financiering) werd tijdens de eerste aanvraagronde in 2020 nog niet verleend door de Vlaamse overheid.

Er is nu de ambitie om vanuit deze intergemeentelijke samenwerking opnieuw een aanvraag in te dienen voor erkenning (en subsidiëring). Een nieuwe erkenningsaanvraag maakt maar kans volgens Minister Diependaele indien één globaal aanvraagdossier ingediend kan worden voor alle gemeenten van de projectverenigingen 'Brabantse Kouters West' (Asse, Grimbergen, Meise, Merchtem en Wemmel) en 'Brabantse Kouters Oost' (Kraainem, Machelen, Steenokkerzeel, Wezembeek-Oppem, Zaventem, Zemst en Vilvoorde). Hij verwijst hierbij naar een voldoende schaalgrootte en een homogeen erfgoedpakket als vereisten. Conform het decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017 kunnen twee projectverenigingen niet zomaar samengevoegd worden. Daarom ligt het voorstel op tafel om de projectvereniging 'Brabantse Kouters West' (5 gemeenten) te ontbinden en deze gemeenten te laten aansluiten bij de projectvereniging 'Brabantse Kouters Oost', en de naam te wijzigen naar 'Erfgoed Brabantse Kouters'; het werkingsgebied wordt dan uitgebreid tot het grondgebied van 12 gemeenten (Asse, Grimbergen, Kraainem, Machelen, Meise, Merchtem, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wemmel, Wezembeek-Oppem, Zaventem en Zemst).

Voorstel ligt voor op GR: er wordt goedkeuring verleend aan de toetreding van de gemeenten Asse, Grimbergen, Meise, Merchtem en Wemmel tot deze projectvereniging met de nieuwe naam 'Erfgoed Brabantse Kouters'

Begin januari moet de erkenningsaanvraag ingediend worden bij het agentschap Onroerend Erfgoed.

Renovatie St-Donatuskapel

- Borghstraat 245, Vilvoorde
- Wordt gerenoveerd door vrijwilligers uit Grimbergen.
- Inspectieverslag van Monumentenwacht
- Voorstel is om de kapel te verplaatsen (eventueel op grondgebied Grimbergen)

Svz inventariseren

Inventaris Réunion Nautique de Vilvorde

- Contact met de heer Stassens; was op vakantie. Is de inventaris genegen.
- Schepen van Bree uit Grimbergen gaf ook aan dat RNV niet afgebroken zal worden zonder een inventaris.
- Philippe Cornut en André Thys zullen de inventaris opmaken

Vraag tot inventarisatie: OLV Vrouw van Goede Hoop

- Er bestaat een beheersplan van de schilderijen en beelden (goedgekeurd in 2018, bij dienst Gebouwen maar is ook beschikbaar op de website)
- Kerkfabriek moet de inventarisatie in principe opmaken
- Subsidies van de provincie kunnen gebruikt worden voor onderzoek (en dus ook inventarisatie)
  - o Voorgestelde subsidieregeling "Ondersteuning bij het waarderen en het behoud van waardevol onroerend erfgoed met een publieke functie in Vlaams-Brabant" heeft als voorwaarde dat het OE niet beschermd mag zijn → niet bruikbaar voor de kerk.

- Vrijwilligers vanuit Kerkfabriek + HKK?
  - Integraal aanpakken: eg. 5 vrijwilligers, drie maanden lang
- Bij stadsarchivaris kan je ook een klein boekje terugvinden met info over kerkinventarissen
  - Deze handleiding voor het maken van kerkinventarissen zit in het archief. De Erfgoedcel zou die graag consulteren of, beter nog, een scan daarvan ontvangen met het oog op het opstellen van een inventaris van het kerkinterieur van de grote kerk. Hoe kan dit gebeuren? Verloopt via stadsarchivaris.
- Inventarisatie-koffer uitleenen bij de Provincie
- Beknopte inventaris schilderijen kerk Onze-Lieve-Vrouw van Goede Hoop Vilvoorde wordt toegevoegd aan dit verslag.

Varia

Inventaris schilderijen Portaelskring

- Er wordt een vrijwilliger gezocht om die inventaris op te stellen samen met de kunstenaar (atelier Pierre Bogaerts), maar ook het werk van Jan van Lysebetten en andere leden van de Portaelskring.

Uitnodiging cultuurcafés

- Inzetten op de verbindende kracht van erfgoed
- Cultuur Noordrand wil kennis maken met het cultureel erfgoedveld, luisteren naar de noden en hoe ze elkaar eventueel kunnen versterken. Zo plannen ze een overleg met de musea, de archieven en erfgoedbibliotheken, de heemkundige kringen en verenigingen die werken rond immaterieel erfgoed.
  - 3 erfgoedcafés (19.30 uur tot max 22.00 uur):
    - woe 9/11 Meise
    - di 15/11 Asse
    - **ma 21/11 - De Camme, Tervuursesteenweg 173, Perk (Steenokkerzeel)**

Bijkomende varia

- Hoe toegang krijgen tot het stadsarchief? Tot wie wenden? (stadsarchivaris Charlotte)
- Info over fonds Stuyck? Bij stadsarchivaris
- Hebben we meer info over het Ortshuis? POM wil dit verkopen, staat op [Bididit](#).
  - Bescherming van het Ortshuis is mager: enkel gevel en dak is beschermd. Zal waarschijnlijk herbekeken worden waardoor de bescherming als monument opgeheven wordt.
- Straatnaamborden: korte tekst bijzetten zoals in andere steden (Leuven). Als bord wordt vervangen, de info bijvoegen.
- Thema 'Vilvoords Erfgoed' meenemen als thema voor EXPO1800 in 2023
- Informeren naar Kijk-Uit, wat zijn de plannen?
- Jona was begonnen met een soort voorloper van een beeldbank te maken. Er zit een Excel met een beschrijving van ongeveer 250 foto's in één van de mappen van secretarie. Kunnen wij daar een kopie van krijgen aub? Via stadsarchivaris.
- Info over Gasthuiskapel: wanneer terug toegankelijk?
  - Orgelkring heeft toegang gevraagd om orgel af en toe te bespelen, anders wordt het stram. Ze hebben het nog maar recent gerenoveerd. Brandveiligheid wordt nagekeken; maar informele toegang om het orgel te bespelen toch al op cbs brengen.

- Inventarisatie: nadenken of er scholen zijn die kunnen meehelpen (geschiedenis, publieksontsluiting, fotografie, restauratie, erfgoedstudies); kijk op FARO's vacaturedatabank voor stagiaires etc.
- Verborgene galerij in Leuvenestraat (Spira) met potentie om kunstgalerij te worden: Vlaeminck – kunstverzameling (Belgische kunst). Stelt het niet open voor publiek. Misschien kan hier iets mee gedaan worden?